

vort Land, hvor Formuen er langt anderledes jævnt fordeelt, end Tilfældet maaffee er i noget andet Land i Verden, at fremstille Forholdet saaledes, at man virkelig kan indtage en passende Stilling i Samfundet, uden just at være iblandt dem, der have de mange Tusinde Rigsdalers Indtægt. Det er meget mere passende og meget mere overensstemmende med vor Nationalcharakter at opfordre til i Nødsomhed at arbejde saaledes, at man med de virkelig ikke ringe Indtægter, der anvises i dette Lovforslag, kan føre et Liv, der indgyder Agtelse hos det store Fleertal af vore Medborgere. Ganske vist kan man ikke med disse Indtægter gjøre Middagsfjelskaber, og ganske vist kan man ikke med disse Indtægter i en saa høj Grad, som det er blevet Brug i den senere Tid, være tilstede ved det ene Jubilæum efter det andet, men Theatrets Historie viser ogsaa, at Folk med ringe Gage have vidst ved en fornøftig Sparommelighed at give deres Kammerater et godt Exempel. En saadan Stræben skulle vi benytte Leiligheden til at gjøre almindelig ved denne Kunstanstalt og ikke friste til at gaae i modsat Retning; Fristelsen er allerede tilstede i høj Grad, og vi ere ikke dem, der skulle nære den. Hvad angaaer dem, der have skrevet Theaterstykkerne og have frembragt disse mange Mesterværker, saa troer jeg virkelig ikke, at det er Mænd, der kunne gaae fra det ene Middagsfjelskab til det andet. Jeg troer ikke, at disse Mænds Mesterværker ere blevne til ved at forbruge Tusinder om Aaret, tværtimod, de ere ofte komne tilstede under ringe og trange Raar. Det er ofte blevet sagt netop af Sagkyndige, at det skal være et Lavtryk, som frembringer disse Mænds Mesterværker, at der maa være en Mænds Tarvelighed tilstede, før at man virkelig skal kunne hellige sin Sjæl til saadanne Arbejder. Troe De, mine Herrer, at en Schackspeare og en Holberg have haft Tusinder om Aaret, dengang de skrev deres Værker? Troe De, at Dehlenschläger, dengang han skrev sine allerpyperste Værker, var stillet saaledes, som man efter dette Lovforslag vil stille Forfatterne? Ingenlunde! Man skal ikke tænke lavt om det Standpunkt i Samfundet, som netop frembringer, hvad der glæder

dem, der have Raad til at betale de dyre Madser i Theatret; Mændens Værker lade sig ikke forestrive af oeconomicke Hensyn. — Men der er endnu et Andet. Der kan, som vi have seet i Frankrig, komme en Kunstgreen tilstede, hvor Forfattere blive Millionærer ved at skrive Stykker; men det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds vil vistnok indrømme, at denne Kunstgreen staaer ikke synderlig mange Grader høiere end disse Offenbachske halvt nautændige Stykker. Den Fabrik af Stykker, som er bleven næret og udviklet af Mænd som Scribe & Compagni — en Kunstgreen, som ogsaa paa vort Theater har fundet en meget smuk Fremstilling — staaer, naar man seer hen til Mændens virkelige Indhold, ikke mange Grader høiere end Offenbacheriet, der ligefrem er Materialisme i dens raar Skikkelse, men pyntet op og fremstillet i smukke Saloner og med piquante Dialoger, og man gaaer hjem fra at have seet saadanne Stykker med stor Tomhed i Sindet. Jeg kan sige, at det gaaer ikke meget bedre med et af de Scribestes Fabrikstykker. — Siden jeg slutter, skal jeg tillade mig at henstille Følgende til det ærede Thing: Hvis Intet af det, der fremkommer i denne Sag, er istand til at tilfredsstille nogen af Parterne, vil det saa ikke være bedre at bygge paa en heelt anden Grundvold end tidligere, og komme ud af hele dette Uføre ved at sige til den nuværende Generation af store Kunstnere: Vi fikre Eder gennem de Midler, vi engang have stillet til Raadighed i saa Henseende, for Eders Levetid følgende Midler, nemlig: 58,000 Rd. i de første 5 Aar og derefter 44,000 Rd. for en temmelig lang Række af Aar — og saa lade denne Generation fremkalde en anden Tilstand end den nuværende, en Tilstand, som er overensstemmende med vore Forhold. Naar man saa siger, at dermed er det gamle danske kongelige Theater slaaet ihjel, saa er dette kun en Talemaade; thi Traditionen er holdt vedlige, og Slægten skal nok vide at bygge paa samme Grundvold som de af Holberg udviklede sceniske Kræfter og derved være istand til at bringe en stor Kunstskole tilveie. Er dette naaet, da kan der for den danske Rigsdag være Spørgsmaal om overfor udmærkede dramatiske Kunstnere at gjøre accurat det Samme,